

Prisen for pengene

Offentliggjort den 13. juni 2013 som blog på
www.u-landsnyt.dk/blog/51/prisen-pengene

Det er muligt, gadehvervning er et effektivt værktøj til at skaffe indtægter; men fremgangsmåden har fundamentale omkostninger.

Den 25. august 2012 stod jeg på kræmmermarkedet i Farsø, Vesthimmerland, med spraglede håndværksprodukter på to små borde foran mig. Jeg prøvede at tiltrække opmærksomhed ved i en begejstret tone at forkynde: ”Det er fra Vestafrika!”

Et par på min alder reagerede med en blanding af rædsel og foragt: ”Det ska vi æ` ha nøj o – wi æ danskere” (”Det skal vi ikke have noget af – vi er danskere.”).

Når man er på marked, ved man, at alle kommer for at købe, sælge eller begge dele – derfor er det almindeligt accepteret, at man prøver at henlede opmærksomheden, og de færreste bliver sure over at blive talt til sådant et sted, når de går eller står lige foran. – Det er noget ganske andet, når man kommer gående på Strøget og møder en gadehverver, jf. <http://www.u-landsnyt.dk/nyhed/11-06-13/k-benhavnerne-er-tr-tte-af-ngoernes-gadehververe>; for det at møde en hverver er ikke det, man som udgangspunkt bevæger sig på færdselsåren for.

Her var altså undtagelsesvis på markedet i Farsø et par, der følte trang til at fortælle, at Afrika er noget, man skal prøve at undgå. Jeg løb ikke efter dem og forsøgte en dialog; for det dumme, man kan gøre, når man vil have positiv opmærksomhed, er at løbe en risiko for at skabe dårlig stemning. Jeg måtte i mit stille sind gætte: Kunne man forestille sig, at de havde mødt en gadehverver på Strøget i Hobro, eller i Aalborg – eller havde de været på deres livs københavnerrejse og var blevet bestormet af 7-8 af slagsen?

Ifølge linket fra for lidt siden mener fire ud af fem københavnere, at hververne er mere eller mindre irriterende. Alligevel får de bid en gang imellem, ellers kan Marie Sisse Brown, kommunikationschef hos Care, ikke mene - igen jf. <http://www.u-landsnyt.dk/nyhed/11-06-13/k-benhavnerne-er-tr-tte-af-ngoernes-gadehververe>: ”Vi ved godt, at det ikke er populært, men der er intet, der er så effektivt et værktøj som facing.” (Facing = moderne amerikansk for øjenkontakt)

Hvordan er M.S. Brown nået til den konklusion? Har hun sammenlignet med plancheudstillinger, indslag på Facebook, reklamer på TV, lysbilledforedrag på bibliotekerne, og hvad der ellers findes af metoder til at fortælle, hvem man er, og hvad man har gang i?

Er der nogensinde gennemført et seriøst forskningsprojekt, hvor fordele og ulemper ved u-landskabets forskellige oplysningsteknikker er sammenlignet? Hvor stor en pris er forbundet med de forskellige tiltag? Og hvad er oplysningens indhold, når man gør det ene eller det andet?

Når gadehververne hverver medlemmer, er der så ikke en vis hældning mod, at det er folks penge, de vil have fat i? Hververne er ikke altid mennesker, der har kendt den pågældende organisation, dens historie og idégrundlag gennem nogle år – det er snarere personer, der er hyret til at skaffe penge ved at lire bestemte remser af.

Med andre ord er hvervningsproceduren på Strøget blottet for dybere indhold og for dybere interesse for det menneske, hververen har fået til at stoppe op.

Hun eller han skal af med nogle penge, og det kommer næppe på tale, hvad vedkommende kunne byde ind med af kreativitet, engagement og eftertænksomhed. Det er egenskaber, som kan gøre stor gavn i udviklingsorganisationer, ikke mindst i den historiske periode, vi gennemlever i øjeblikket, hvor det danske u-landskab i ekstrem grad skriger på kreativitet og nytænkning, jf. bl.a. <http://www.u-landsnyt.dk/blog/32/instrumentaliseringen-af-civilsamfundet>. Var det kun penge, M.S. Brown tænkte på lige før?

Der er således to alvorlige bivirkninger ved gadehvervningen:

- Den enkelte organisation tænker på nye medlemmer som kunder i butikken frem for som jævnbyrdige aktive medvirkende.
- Perspektiverne for den almindelige folkelige opbakning omkring udviklingssamarbejdet er dystre, hvis flere og flere bliver så dybt irriterede på hververne, at de ender med at nå frem til - som parret i Farsø, at verden udenfor hænger dem ud af halsen.

Tænk, hvis jeg havde stået med de vestafrikanske varer på Israels Plads i København! – Så havde der måske været 20-30 mennesker i timen, der havde overdænget mig med ukvemsord, fordi de generende gadehververe havde ophobet irritation hos dem omkring alt i de varme lande.